

Με τον σταυρό και με το πεντάγραμμα

Ιλαρίων, Αρχιεπίσκοπος Βολοκολάμσκ

Με τον σταυρό και με το πεντάγραμμα

Ο εκκλησιαστικός «διπλωμάτης καριέρας», του Πατριαρχείου Ρωσίας, συνθέτει και κλασική μουσική

Βραχύσωμος, αθόρυβος και ανέκφραστος. Ο Αρχιεπίσκοπος Βολοκολάμσκ κ. **Ιλαρίων**, πρόεδρος του Τμήματος Εξωτερικών Εκκλησιαστικών Υποθέσεων του Πατριαρχείου Ρωσίας, θεωρείται σκληρός διαπραγματευτής. Με τις θέσεις του προκαλεί συχνά τις αντιδράσεις, αλλά και τις εκρήξεις άλλων ορθόδοξων ιερέων. Ο ίδιος ο Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ.

Βαρθολομαίος έφτασε στο σημείο να τον καλέσει να «σταματήσει να είναι τόσο άτεγκτος» - ενώπιον μάλιστα του Πατριάρχη Μόσχας και πασών των Ρωσιών κ. **Κυρίλλου**. Και όμως ο «υπουργός Εξωτερικών» του Πατριαρχείου Ρωσίας δείχνει να έχει ευαισθησίες και ταλέντα, που ελάχιστοι κληρικοί θα μπορούσαν να πουν ότι διαθέτουν. Λάτρης του Μπαχ, του Τσαϊκόφσκι, του Μπετόβεν και του Μπραμς, κυρίως όμως συνθέτης (κλασικής) μουσικής, την οποία ο ίδιος παρουσιάζει ανά τον κόσμο.

«Το Βήμα» τον συνάντησε στη Μόσχα, στο περιθώριο της επίσκεψης που πραγματοποίησε ο Οικουμενικός Πατριάρχης ύστερα από 17 ολόκληρα χρόνια. Εκκλησιαστικός «διπλωμάτης καριέρας», ο κ. Ιλαρίων έχει ταξιδέψει σε όλες τις ηπείρους, σε περισσότερες από 70 χώρες, και έχει επισκεφθεί τουλάχιστον 250 πόλεις. Διαθέτει δική του σελίδα στο Facebook, ιστοσελίδα στο Διαδίκτυο και είναι απόφοιτος του Πανεπιστημίου της Οξφόρδης, του Φριμπούργου της Ελβετίας και της Ακαδημίας της Μόσχας όπου πραγματοποίησε μεταπτυχιακές και διδακτορικές σπουδές στη Θεολογία και στη Φιλοσοφία. Στα 44 του χρόνια σήμερα, μιλάει περισσότερες από έξι γλώσσες, ανάμεσά τους αρχαία και νέα ελληνικά. Ωστόσο στον ελεύθερο χρόνο του ο κατά κόσμον **Γρηγόριος Ουαλέργιεβιτς Αφέεφ** αφοσιώνεται στη μουσική.

Ο Πατριάρχης κ. Κύριλλος συναινεί με τη δραστηριότητα που αναπτύσσει στη μουσική ο ρώσος αρχιεπίσκοπος; «Στον Πατριάρχη αρέσει η μουσική, αλλά μου ζήτησε να περιορίσω την καλλιτεχνική μου δραστηριότητα και να αφοσιωθώ στα υπηρεσιακά μου καθήκοντα. Μου τόνισε ότι μπορώ να πραγματοποιώ κοντσέρτα με τη μουσική που ήδη έχω συνθέσει, αλλά δεν μπορώ να ασχολούμαι όλη την ώρα με τη σύνθεση. Και εγώ όμως ο ίδιος δεν προλαβαίνω πλέον. Εχω ελάχιστο χρόνο. Ταξιδεύω διαρκώς και η μουσική και η σύνθεση θέλουν έμπνευση, χρόνο, καλλιέργεια...».

Εως σήμερα ο ρώσος κληρικός δηλώνει ότι έχει γράψει «σειρά μουσικών έργων, ανάμεσά τους η “Θεία Λειτουργία” και η “Αγρυπνία” για χορωδία χωρίς συνοδεία, τα “Κατά Ματθαίον Πάθη” για σολίστ, χορωδία και ορχήστρα, το “Χριστουγεννιάτικο ορατόριο” για σολίστ, χορωδία αγοριών, μεικτή χορωδία και συμφωνική ορχήστρα. Χαρακτηρίζει κορυφαία στιγμή της μουσικής δραστηριότητάς του το κοντσέρτο που έδωσε στην Κωνσταντινούπολη στον Ναό της Αγίας Ειρήνης παρουσία του Οικουμενικού Πατριάρχη. Προσθέτει ότι στόχος του είναι να παρουσιάσει στο ευρύ κοινό μέσω της μουσικής την «ορθόδοξη προσέγγιση των Παθών και της Σταύρωσης του Χριστού, η οποία διαφέρει από τη σχετική αντιμετώπιση στη Δύση που έχει τις ρίζες της στην εποχή της Αναγέννησης». Στις δυτικές αποδόσεις της Σταύρωσης, συνεχίζει, ο Χριστός παρουσιάζεται ακόμη ζωντανός και πάσχων. Δίνεται έμφαση στο ρεαλιστικό στοιχείο, στη συναισθηματική συμπόνια για τα Πάθη του Κυρίου. Στην ορθόδοξη εικόνα της Σταύρωσης, αντίθετα, βλέπουμε τον Χριστό ήδη νεκρό. Και ο ορθόδοξος πιστός καλείται να κατανοήσει πνευματικά το μυστήριο εκείνο που αποκαλύπτεται μέσα στα Πάθη του Θεανθρώπου και στον θάνατό Του. «Στην ορθόδοξη προσέγγιση διαπερνά βαθιά το θέμα της Ανάστασης και της λαμπρής πασχαλινής χαράς. Αυτό ακριβώς πρώτα από όλα θα ήθελα να μεταδώσω με τη μουσική μου» καταλήγει.

Το όνομα του Αρχιεπισκόπου Ιλαρίωνα σημαίνει αυτόν που προσφέρει χαρά και ευφροσύνη. Προφανώς αυτό επιτυγχάνει με το μουσικό έργο του. Όπως, λοιπόν, λένε πολλοί κληρικοί, καθώς ωριμάζει δεν του μένει παρά να είναι εξίσου ανθρώπινος και προσηνής και στην άσκηση των διπλωματικών καθηκόντων του.

«Διέκοψα το ωδείο για το μοναστήρι»

«Εμαθα να τραγουδάω προτού ακόμη μιλήσω» λέει στο «Βήμα» ο Αρχιεπίσκοπος κ. **Ιλαρίων**. «Σε ηλικία έξι ετών εισήλθα σε μουσικό σχολείο. Και σπούδασα 9 χρόνια βιολί, 11 χρόνια πιάνο και 8 χρόνια σύνθεση. Οι δάσκαλοί μου πίστευαν ότι έχω ένα ιδιαίτερο μουσικό αφτί, το οποίο μου επέτρεπε από πολύ μικρός να ακούω τη μουσική σαν να είμαι ενήλικος».

Γέννημα θρέμμα της Μόσχας ο κ. Ιλαρίων αποφοίτησε από το Κονσερβατόρι Τσαϊκόφσκι, που αποτελεί ένα από τα πλέον φημισμένα ωδεία στον κόσμο. «Ήταν να γίνω μουσικός, όμως στα 15 μου χρόνια αποφάσισα ότι θα γίνω ιερωμένος. Και όταν έγινα 20 χρόνων και αφού υπηρέτησα τη στρατιωτική μου θητεία για δύο χρόνια, διέκοψα τις μουσικές μου σπουδές και πήγα στο μοναστήρι. Τότεούτε που μπορούσα να διανοηθώ ότι θα έρθει στιγμή που θα συνθέσω ή θα ξανασχοληθώ με τη μουσική. Εγίνα 40 χρόνων όταν ξαφνικά άρχισα να γράφω και μέσα σε 2,5 χρόνια συνέθεσα έναν μεγάλο αριθμό μουσικών έργων, τα οποία εμπνεύστηκα από τη θεία λειτουργία- ορισμένα περιλαμβάνουν τη συμμετοχή χορωδιών αλλά και μεγάλο αριθμό μουσικών οργάνων». (Στη μεγάλη φωτογραφία, ο Αρχιεπίσκοπος κ. Ιλαρίων ευλογεί ρώσους χριστιανούς. Στη μικρή, ο Ιλαρίων κατά τη διάρκεια συναυλίας στην Αγία Εδρα πριν από ένα μήνα- είχε προηγηθεί η παρουσίαση του έργου του στον ιστορικό ναό της Αγίας Ειρήνης στην Κωνσταντινούπολη.)

Διαβάστε περισσότερα:

<http://www.tovima.gr/default.asp?pid=2&ct=1&artId=335606&dt=05/06/2010#ixzz0qRlzMLmH>

Μια πηγή: <https://mospat.ru/gr/news/57109/>